

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Кафедра бізнес - адміністрування, маркетингу та менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету історії та міжнародних відносин

/ Андрейко В.І./

«30» червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТОВАРОЗНАВСТВО

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Освітня програма	Маркетинг
Статус дисципліни	Вибіркова компонента
Мова навчання	Українська

Ужгород – 2024р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Товарознавство» розроблена для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 075 Маркетинг освітньої програми Маркетинг.

Розробник:

Зарічна Олена Володимирівна – д.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

протокол № 13 від « 28» червня 2024 р.

Завідувач кафедри Дюгованець О.М.

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол №7 від «28» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Мишко С.А.

© О.В.Зарічна, 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	2-ий	2-ий
Кількість модулів – 2 Кількість змістовних модулів - 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 60годин самостійної роботи студента – 60 години	1-ий	2-ий
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усне та письмове опитування, онлайн тестування	Самостійна робота:	
	60	102

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Товарознавство» є засвоєння студентами теоретичних знань, формування умінь і навиків, що забезпечують кваліфіковану професійну діяльність в області маркетингу і комерції щодо оцінки і управління якістю і асортиментом товарів, визначення споживчих властивостей: продовольчих і не продовольчих товарів на різних етапах життєвого циклу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи і процеси формування товарної номенклатури на підприємстві та властивості товарів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти такої **загальної компетентності** як . Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (З6) та спеціальної - здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів (С7).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Товарознавство» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр ОК 15 за ОП Маркетинг

Шифр ОК 3 за ОП Основи економіки та підприємництва

Шифр ОК 7 за ОП Вступ до спеціальності «Маркетинг»

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Маркетинг», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти такого **програмного результату навчання**:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу	ПРН3.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Бізнес-етика та ділові комунікації»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Вміти використовувати здобуті теоретико-практичні основи з предметної області при прийнятті важливих рішень щодо управління маркетинговою діяльністю	ПРН3

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- 1) Застосування стандартних методів навчання:

- лекції (інформаційні, аналітичні, проблемні, із застосуванням ігрових методів), в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН;
- семінарські заняття;
- індивідуальні завдання;
- самостійна робота студентів;
- диспути, дискусії та інші форми навчання (стандартизовані тести, аналітичні звіти та доповіді, презентації та виступи на наукових заходах).

2) Застосування інтерактивних методів навчання:

- інтерактивні стратегії навчання для заохочення мовлення: виступ, мозковий штурм, обговорення;
- колективна участь: обмін партнерами, метод «викладач-студент», дебати, оптиміст/песиміст, експертна оцінка;
- діяльність в групах: ротація, перегляд і аналіз фільмів.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Модульний контроль складається з:

1. поточного контролю;
2. модульного контрольного оцінювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та иконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента.

Форми поточного контролю:

- усні опитування на семінарських заняттях;
- участь в обговоренні питань та практичних кейсів на семінарах;
- підготовка індивідуальних завдань та їх презентація тощо;
- тематичне тестування;
- самостійна робота студента .

Модульне контрольне оцінювання – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни. МКО з дисципліни «Товарознавство» проводиться у письмовій (в разі дистанційного навчання – онлайн опитування) формі шляхом виконання контрольних робіт. Форма контрольних робіт: тести і завдання.

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі студенти. Виконання контрольної роботи здійснюється студентом індивідуально. Студент може звернутися до викладача за поясненням змісту контрольного завдання. Під час проведення модульної контрольної роботи дозволяється користуватися довідковими матеріалами, які визначені кафедрою. Студентам забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією та користуватися недозволенними матеріалами.

Виконання контрольної роботи здійснюється студентом індивідуально. Студент може звернутися до викладача за поясненням змісту контрольного завдання. Під час проведення модульної контрольної роботи дозволяється користуватися довідковими матеріалами, які визначені кафедрою. Студентам забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією та користуватися недозволенними матеріалами.

При порушенні студентом установлених правил проходження модульного контрольного оцінювання, викладач відсторонює його від виконання роботи, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів. Студент, який із поважної причини не з'явився на модульний контроль, за дозволом декана може скласти його у визначений деканатом термін.

Результати перевірки письмових контрольних робіт доводяться до відома студентів не пізніше, ніж через три робочі дні після їх виконання. Студент, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися до викладача і отримати ґрунтовне пояснення. У випадку незгоди з рішенням викладача, студент має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше, ніж на наступний робочий день після оголошення результатів. Викладач і завідувач кафедри у

присутності декана факультету та студента протягом трьох днів повинні розглянути апеляцію і прийняти остаточне рішення. У результаті апеляції оцінка студента не може бути знижена.

При визначенні модульної оцінки враховуються результати поточного контролю під час семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Оцінка за модуль складає максимально 100 балів. Студент, який за результатами модульного контролю отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен перескласти цей модуль до проведення підсумкового (семестрового) контролю, згідно із затвердженим деканатом графіком або під час чергування викладачів на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового контролю не допускається.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середня арифметична сума балів, отриманих у результаті модульних контролів, та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, встановленому у ДВНЗ «УжНУ» Положенням про організацію освітнього процесу, що приведені нижче в таблиці.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС

% від максимальної суми балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Форма підсумкового семестрового контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо. Підсумковий контроль з дисципліни «Товарознавство» проводиться у формі заліку (усне та письмове опитування, при дистанційному навчанні – онлайн-опитування, тестування).

До підсумкового контролю (заліку) з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умов договору про навчання та усіх видів обов'язкових робіт (лабораторних, практичних, розрахунково-графічних та розрахункових робіт, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також за результатами модульного контролю набрали менше 35 балів.

Якщо рейтингова оцінка за модульним контролем становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали оцінку «незараховано», мають право на два перескладання: перший раз – викладачу, другий раз (у разі незадовільної оцінки при першому перескладанні) – комісії. Комісія створюється завідувачем кафедри. До складу комісії обов'язково входять лектор та завідувач кафедри. Залікова оцінка, виставлена комісією, є остаточною.

При порушенні студентом дисципліни під час проведення підсумкового контролю екзаменатор відсторонює його від складання екзамену та виставляє йому оцінку «незараховано».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	Інд.завд	50	100
6	6	6	6	6	20		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	T11	Інд.завд	50	100
5	5	5	5	5	5	20		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	ЗМ 1		ЗМ 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Семінарські заняття	7	30	8	30
Індивідуальне завдання	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «Товарознавство» здійснюється за кредитно-модульною системою.

Модульне оцінювання включає оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни (див. таблицю вище).

Поточне оцінювання включає в себе перевірку рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи на занятті (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і контрольних робіт) та індивідуальної роботи студента (практичний компонент – реферат, есе, складання термінологічного словника тощо). Теоретична компонента оцінюється в **30 балів**, а практична – **20**.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах **30 балів** у кожному змістовому модулі:

- **21-30 балів** – відвідано не менше 90% семінарських занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **11-20 балів** – відвідано не менше 70% семінарських занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно»;

- **1-10 балів** – відвідано не менше 50% семінарських занять та отримано оцінки «задовільно», «добре».

Оцінка за будь-який вид індивідуальної роботи (підготовка рефератів, есе, доповідей, поглиблене опрацювання першоджерел і наукових статей, виконання індивідуальних контрольних, практичних і ситуаційних завдань), встановлюється в межах **20 балів** та включає в себе наступні складові: 1) актуальна тематика обраної теми, 2) впевнений захист, 3) виконання згідно встановлених вимог.

Контрольна робота за кожним змістовим модулем включає в себе виконання завдань репродуктивного (відтворення вивченого) характеру у формі тестів та реконструктивного (застосування знань і вмінь у змінених ситуаціях) характеру у формі відповіді на запитання.

Виконання модульної контрольної роботи оцінюється в діапазоні від **0 до 50 балів**. При цьому виконання різних типів завдань оцінюється так:

- виконання репродуктивного завдання – від 0 до 30 балів;
- виконання кожного реконструктивного завдання – від 0 до 10 балів.

Контрольні роботи за обома змістовими модулями з дисципліни «Товарознавство» містять по 30 тестових завдань та по 2 питання.

За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність відповідей на запитання, кожне з яких оцінюється у 10 балів (див. таблицю).

Критерії оцінювання виконання реконструктивних завдань студентами

Оцінка	Критерій
10 балів	Студент дає правильну вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показує високі знання понятійного апарату і літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідної категорії
8 балів	Студент в цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.
4 бали	Студент дає правильну відповідь на запитання, але показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
0 балів	Студент дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий контроль (екзамен) з дисципліни «Товарознавство» включає 70 тестових завдань та 3 питання з курсу дисципліни.

Правильні відповіді на тестові завдання оцінюються в 1 бали, неправильні – 0 балів.

Повна відповідь на питання оцінюється в 10 балів.

Загальні критерії підсумкового оцінювання приведені в таблиці.

Оцінка	Критерій
A	здобувачі вищої освіти повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу
B	здобувачі вищої освіти оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили неточності
C	здобувачі вищої освіти в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, проте у відповідях допускають несуттєві помилки

D	здобувачі вищої освіти показали задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускають помилки
E	здобувачі вищої освіти виявили мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника
FX	здобувачі вищої освіти не виявили достатнього рівня знань з дисципліни, необхідного для продовження навчання, вивчили не всі основні терміни курсу та слабо орієнтуються в матеріалі базового підручника (оцінка передбачає виконання додаткових індивідуальних завдань для підвищення рівня знань та повторне складання підсумкового контролю)
F	здобувачі вищої освіти не виявили мінімально достатнього рівня знань з дисципліни, необхідного для продовження навчання, не вивчили основних термінів курсу та не орієнтуються в матеріалі базового підручника (оцінка передбачає проходження повторного курсу навчальної дисципліни зі складанням підсумкового контролю)

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи товарознавства

Тема 1. Товарознавство в системі наукових знань

Історія розвитку товарознавства. Етапи розвитку товарознавства та їх характеристика. Зв'язок товарознавства з іншими науками. Зміст товарознавства та його основні категорії: об'єкт, предмет, товар, споживча цінність, якість, споживча вартість. Основні завдання і принципи товарознавства.

Тема 2. Теоретичні основи формування потреб

Поняття про потреби та їх класифікація. Фізіологічні потреби. Соціальні потреби. Духовні потреби. Рівні потреб. Класифікація потреб за А. Маслоу. Чинники формування потреб. Основи раціонального споживання потреб. Норма споживання. Рівень задоволення потреб у товарах. Типологія споживачів та сегментація ринку товарів. Тип споживача. Типологія споживачів. Сегмент ринку. Позичування товару.

Тема 3. Основи стандартизації товарів

Предмет стандартизації та її законодавча база. Мета стандартизації. Об'єкт стандартизації. Принципи та функції стандартизації. Стандарти різних категорій та їх види. ДСТУ, галузеві стандарти, технічні умови України. Стандарти підприємств. Стандартизація в Україні та міжнародне співробітництво в галузі стандартизації, метрології та управління якістю продукції

Тема 4. Товарознавча експертиза товарів

Поняття, мета і завдання експертизи. Види експертизи товарів. Товарознавча експертиза. Підстави та порядок проведення товарознавчої експертизи. Види проведення експертизи. Оформлення результатів експертизи.

Тема 5. Сертифікація товарів

Основні завдання та роль сертифікації. Сертифікація та її цілі. Сертифікат відповідності. Система сертифікації України (УКРСЕПРО). Обов'язкова і добровільна сертифікація. Умови

сертифікації. Функції сертифікації. Стан обов'язкової сертифікації. Невідповідність сертифікату. Товари, що підлягають сертифікації.

Змістовний модуль 2. Характеристика основних категорій товарознавства

Тема 6. Споживні властивості товарів.

Загальна характеристика споживчих властивостей товарів, їх класифікація. Споживчі властивості призначення та надійності товарів. Функціональна властивість товару. Ергономічні властивості товарів. Ергономіка. Естетичні властивості товарів та їх показники. Властивості безпеки споживання товарів.

Тема 7. Якість товарів

Поняття та показники якості товарів. Основні чинники якості. Стимулюючі фактори. Зберігаючі чинники. Рівень якості товару та методи його дослідження. Диференційний метод. Комплексний метод. Змішаний метод. Методи дослідження властивостей і якості товарів та їх групування. Різновиди вимірювального методу визначення якості. Контроль за якістю товарів та його види. Ознаки класифікації контролю.

Тема 8. Якість і конкурентоспроможність товарів

Роль споживчих властивостей в маркетинговому підході до розробки нових конкурентоспроможних товарів. Оновлення асортименту. Критерії новизни товару. Взаємозв'язок якості і конкурентоспроможності товарів. Конкурентоспроможність товару. Оцінка конкурентоспроможності товарів. Одиничні, групові параметри. Інтегральний показник конкурентоспроможності товару.

Тема 9. Асортимент товарів та його показники

Основні поняття та класифікація асортименту товарів. Сортамент. Сортимент. Асорті. Властивості і показники асортименту. Структура асортименту. Фактори формування асортименту. Управління товарним асортиментом.

Тема 10. Класифікація та кодування інформації

Основні елементи наукової класифікації товарів. Класифікація. Елементи класифікації. Ознаки класифікації. Методи класифікації. Ієрархічний метод класифікації. Фасетна класифікація. Система класифікації непродовольчих товарів. Сутність та методи кодування товарів. Кодування. Алфавіт та довжина коду. Реєстраційне та класифікаційне кодування.

Тема 11. Засоби товарної інформації

Поняття, види та форми товарної інформації. Товарна інформація. Вимоги до товарної інформації. Маркування товарів: вимоги та структура. Функції маркування. Елементи маркування. Класифікація та характеристика основних видів інформаційних знаків (ІЗ). Групи ІЗ. Товарні знаки. Та їх види. Штрихове кодування – основна ідентифікації та обліку інформації про товар. Штриховий код. Види штрихового коду. Структура кодового слова EAN – 13.

6.2. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Форма навчання: денна	
	С	Р
	у тому числі	

		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2 курс, 1-й семестр						
Модуль 1						
Змістовний модуль 1						
Тема 1. Товарознавство в системі наукових знань	9	2	2			5
Тема 2. Теоретичні основи формування потреб	9	2	2			5
Тема 3. Основи стандартизації товарів	9	2	2			5
Тема 4. Товарознавча експертиза товарів	9	2	2			5
Тема 5. Сертифікація товарів	9	2	2			5
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовний модуль 1	47	10	12			25
Змістовний модуль 2						
Тема 6. Споживні властивості товарів	9	2	2			5
Тема 7. Якість товарів	14	4	4			6
Тема 8. Якість і конкурентоспроможність товарів	14	4	4			6
Тема 9. Асортимент товарів та його показники	12	4	2			6
Тема 10. Класифікація та кодування інформації	12	4	2			6
Тема 11. Засоби товарної інформації	10	2	2			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовний модуль 2	73	20	18			35
Разом за семестр	120	30	30			60

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2 курс, 2-й семестр						
Модуль 1						
Змістовний модуль 1						
Тема 1. Товарознавство в системі наукових знань	46	1	2			8
Тема 2. Теоретичні основи формування потреб						8
Тема 3. Основи стандартизації товарів		1				8
Тема 4. Товарознавча експертиза товарів		1				8
Тема 5. Сертифікація товарів		1				8
Разом за змістовний модуль 1	46	4	2			40
Змістовний модуль 2						
Тема 6. Споживні властивості товарів	12	1	1			10

Тема 7. Якість товарів	12	1	1			10
Тема 8. Якість і конкурентоспроможність товарів	14	1	1			12
Тема 9. Асортимент товарів та його показники	12	1	1			10
Тема 10. Класифікація кодування інформації	12	1	1			10
Тема 11. Засоби товарної інформації	12	1	1			10
Разом за змістовний модуль 2	74	6	6			62
Разом за семестр	120	10	8			102

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Товарознавство в системі наукових знань	2	2
2	Тема 2. Теоретичні основи формування потреб	2	
3	Тема 3. Основи стандартизації товарів	2	
4	Тема 4. Товарознавча експертиза товарів	2	
5	Тема 5. Сертифікація товарів	2	
6	Тема 6. Споживні властивості товарів	2	1
7	Тема 7. Якість товарів	4	1
8	Тема 8. Якість і конкурентоспроможність товарів	4	1
9	Тема 9. Асортимент товарів та його показники	2	1
10	Тема 10. Класифікація кодування інформації	2	1
11	Тема 11. Засоби товарної інформації	2	1
	Модульна контрольна робота	4	-
	Разом	30	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Товарознавство в системі наукових знань	5	8
2	Тема 2. Теоретичні основи формування потреб	5	8
3	Тема 3. Основи стандартизації товарів	5	8
4	Тема 4. Товарознавча експертиза товарів	5	8
5	Тема 5. Сертифікація товарів	5	8
6	Тема 6. Споживні властивості товарів	5	10
7	Тема 7. Якість товарів	6	10
8	Тема 8. Якість і конкурентоспроможність товарів	6	12
9	Тема 9. Асортимент товарів та його показники	6	10
10	Тема 10. Класифікація кодування інформації	6	10
11	Тема 11. Засоби товарної інформації	6	10
	Разом	60	102

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студентів під керівництвом викладача:

- індивідуальні заняття з метою підвищення рівня підготовки студентів – проводяться протягом семестру;
- індивідуальні заняття з студентами, які мають не достатній рівень знань – проводяться протягом семестру;
- консультації щодо підготовки до написання контрольної роботи – проводяться згідно розкладу.

На протязі семестру викладачем проводиться індивідуально-консультативна робота, яка покликана внести індивідуальний характер в процес вивчення дисципліни. Індивідуально-консультативна робота забезпечує диференційований підхід до навчання студентів та полягає в наданні їм консультацій, проведенні з ними бесід, обговоренні тем рефератів (доповідей) тощо.

Індивідуальна робота студента

Індивідуальна робота студентів:

- оформлення термінологічного словника по кожній темі дисципліни;
- виконання індивідуального завдання (презентація чи реферат)
- розв'язування ситуаційних та тестових завдань

Перший вид індивідуальної роботи студента передбачає ведення термінологічного словника, що є частиною обов'язкової самостійної та індивідуальної роботи з вивчення дисципліни. У словник записують тлумачення понять та термінів, додаткових понять і положень визначених викладачем або опрацьованих самостійно. Бажано до кожного з термінів після його опрацювання сформулювати власне визначення. Обов'язково вести перелік використаних при підготовці словника інформаційних джерел. Після кожного визначення обов'язково проставляють номер інформаційного джерела. Словник використовують для підготовки та проведення практичних занять, підготовки до складання екзамену та самостійного опрацювання лекційного матеріалу.

Другий вид роботи – виконання індивідуального завдання кожним студентом. Цей вид робіт спрямований на підготовку презентаційного матеріалу (реферату), щодо тем (розділів, питань) самостійного опрацювання.

Тематика тем для виконання індивідуального завдання

1. Цілі, завдання й принципи товарознавства.
2. Еволюція товарознавства як науки та наукової дисципліни.
3. Об'єкти товарознавчої діяльності.
4. Суб'єкти товарознавчої діяльності.
5. Методи товарознавства.
6. Класифікація товарів (класифікатори, кодування).
7. Асортимент товарів (основні визначення). Класифікація асортименту товарів.
8. Властивості та показники асортименту.
9. Визначення якості товарів.
10. Номенклатура споживчих властивостей товару.
11. Визначення та етапи оцінки якості. Градації якості.
12. Невідповідність та дефекти товарів.
13. Ідентифікація товарів.
14. Фізичні властивості товарів.
15. Пакування товарів, як фактор зберігання.
16. Транспортування та збереження товарів.
17. Засоби товарної інформації.
18. Захист прав споживачів.
19. Сертифікація продукції в Україні.
20. Міжнародна сертифікація товарів.

21. Інформаційні знаки на пакуванні та виробках.
22. Екологічні піктограми.
23. Знаки відповідності (знаки якості).
24. Зберігання товарів під час товаропросування
25. Природні втрати товарів Фактори впливу на розміри втрат

Методичні вказівки щодо оформлення та написання індивідуальної роботи з дисципліни

Перед написанням творчої роботи з конкретної теми курсу необхідно опрацювати наукову літературу, осмислити прочитане і викласти власні думки щодо порушеної проблеми.

Обсяг: 10-12 сторінок (формат А-4).

Структура та особливості викладу матеріалу

Вступ. Цей компонент не потребує цитувань (хоч вони допускаються), великої кількості абстрактних розмірковувань і великого обсягу. Обов'язково виділити предмет опису, обґрунтувати тему, яка висвітлюється в рефераті, вказавши на персоналії, які працювали над даним питанням, назвати їх праці. Це треба робити чітко й логічно, щоб обсяг вступу не перевищував 15 відсотків від обсягу роботи (1 сторінка).

Основна частина. Тут немає особливих регламентацій. Головне, щоб текст був написаний самостійно. Матеріал, який викладається, необхідно обґрунтовано реферувати. Коли є аргументи і контраргументи, можна вступати в полеміку. Використовувати цитати як для підтвердження, так і для спростування. Цитований матеріал в основній частині, незалежно від форми цитування — дослівного (в лапках), світоглядно-змістового (своїми словами з зазначенням авторства матеріалу, який використовується), не повинен перевершувати 30 відсотків реферату.

Загальний обсяг основної частини становить приблизно 7-8 сторінок.

Висновки. Це — підсумок. Тобто чіткість, точність, лаконічність. Жодних цитат, тільки узагальнення, резюмування основних питань і проблем теми, визначення можливостей їх використання у практичній діяльності. Конкретні висновки можна нумерувати.

Список використаної літератури. Укладається за алфавітним порядком мовою оригіналу з усіма вихідними даними.

Робота повинна бути набрана на комп'ютері та видрукована на принтері (електронні версії не приймаються). Параметри: версія WORD, шрифт – 14 кегель, у рядку 60 – 65 знаків. Сторінки повинні мати відповідні поля та нумерацію: зліва – 30 мм; справа – 10 мм; зверху та знизу – 20 мм. Виконання індивідуальної роботи є обов'язковим складовим модулем залікового кредиту з курсу, компонентом підсумкової та залікової оцінки.

Третій вид індивідуальної роботи студента передбачає розв'язування ситуаційних та тестових завдань, які узагальнюють та підкріплюють теоретичні та практичні знання студента з дисципліни «Товарознавство».

7.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Аудиторії (навчально-лабораторний корпус, м.Ужгород, вул. Заньковецька, 89).

Наукова бібліотека (м.Ужгород, вул. Університетська, 14 <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>).

Технічні засоби - мультимедійний проектор.

Обладнання - персональні комп'ютери, ноутбуки.

Програмне забезпечення – операційна система, пакет Microsoft Office.

Доступ до Інтернет.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: Система електронного навчання Moodle <https://elearn.uzhnu.edu.ua/>, корпоративна мережа Google Meet , електронний репозитарій ДВНЗ

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Закони та нормативні документи

1. ДСТУ 2296-93. Національний знак відповідності. Форма, розміри, технічні вимоги та правила застосування. Чинний від 1994-01-01. Вид. офіц. Київ, 1993. 18 с. (Інформація та документація).
2. ДСТУ 3145-95. Коди і кодування інформації. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Формат та розташування штрихкодів позначок EAN на тарі та пакуванні товарної продукції. Загальні вимоги. Чинний від 1996-01-01. Вид. офіц. Київ, 1995. 14 с. (Інформація та документація).
3. ДСТУ 3146-95. Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Штрихкодів позначки EANo Вимоги до побудови. Чинний від 1996-01-01. Вид. офіц. Київ, 1995. 16 с. (Інформація та документація).
4. ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення. Чинний від 2001 -01-01. Вид. офіц. Київ, 2000. 28 с. (Інформація та документація).

Основна література

1. Теоретичні основи товарознавства / Т. М. Чорна. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 598 с.
2. Товарознавство: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / О. Коркуна, А. Демічковський, О. Цільник, О. Бордун, О. Піхур. – Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. – стр.200.
3. Мельник Т. Ю. Товарознавство: підручник (для студентів економічних спеціальностей). Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/7682;jsessionid=96EDDA671CB41A72C2C6AD6E1F08349C>
4. Середа, Д. (2021). Поняття товарознавчої експертизи, її цілі та завдання. Молодий вчений, 11 (99), 319-322. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-11-99-70>
5. Ляпун, Н., Коваленко, Н. (1). Ідентифікація товарів та визначення фальсифікації продукції при проведенні судової товарознавчої експертизи. Молодий вчений, 8 (84), 240-243. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-8-84-48>

Додаткова

1. Мережко Н.В., Мокроусова О. Р., Коптюх Л. А та ін. Товарознавство: Т.1 Непродовольчі товари: підручник; Київський нац. торг.-екон. ун-т. Київ: КНТЕУ. Т. 1 : / Н. В. Мережко, О. Р. Мокроусова, Л. А. Коптюх. Київ: Київ. нац. торг.-економ ун-т, 2019. 760 с.
2. Байдакова, Л. М. Губа, В. Я. Плахотін, О. В. Шегінський. Теоретичні основи товарознавства: підручник / І. М. Байдакова, Л. І. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2016. 284 с.
3. Товарознавство і торговельне підприємництво: навчальний посібник для студентів ВНЗ / А. А. Мазаракі та ін.; ред. А. А. Мазаракі; Київський національний торговельно -економічний університет. Київ: КНТЕУ, 2014. 651 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL:<http://rada.gov.ua/>
2. Сайт ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості». URL:<http://www.ukrndnc.org.ua>
3. Сайт ДП «Укрметртестстандарт». URL: [http://ukrcsm.kiev.ua/ index.php/en/](http://ukrcsm.kiev.ua/index.php/en/)
4. Сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Сайт Торгово-промислової палати України. URL:<https://www.ucci.org.ua/>
6. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>